

Størrelse har man foreslaaet fastsat for 5 Aar af Gangen af Indenrigsministeren efter Indstilling af Kreditforeningens Bestyrelse. Bidragene til Administrationsfonden bortfalde, idet Staten afholder Udgifterne ved de forøgede Udgifter til Kreditforeningernes Administration, jfr. Bemærkningerne til den foregaaende Paragraf.

Det er en Selvfølge, at Interessenterne inden for den ny Afdeling maa være solidarisk ansvarlige for Afdelingens Gæld.

Til § 18.

Man har taget under Overvejelse, om der ikke kunde være Grund til at aabne Udgang for Laantagerne til at erlægge deres Ydelser kvartalsvis. Man er imidlertid kommen til det Resultat, at en saadan Ordning baade af Hensyn til Laantageren og Kreditforeningen vilde være mindre heldig, idet den for Kreditforeningen vil medføre ret betydelige Administrationsudgifter og for Laantageren et Besvær, som ikke staar i Forhold til den Fordel, han vilde naa ved en saadan Ordning.

Til § 19.

Man har ikke taget i Betænkning at foreslaa, at Tinglæsningsgebyrer og alle andre Afgifter til det offentlige i Anledning af Erhvervelsen af de i Planen ommeldte Ejendomme skulle bortfalde, samt at Pantobligationerne til Staten og Kreditforeningerne skulle være stempelfri. Forbilledet for Bestemmelsen om, at Købekontrakten og Skødet skulle udstedes paa stemplet Papir til Løst 1 Kr., indeholdes i Lov af 4de Juli 1850 om visse Begunstigelser ved Afhændelse af Bøndergods til Brugere eller deres Børn og Svigerbørn, jfr. Stempelovens § 31.

Det bemærkes, at man ikke har tilstøttet, at ommeldte Gebyrfrihed skulde finde Anvendelse med Hensyn til Hartkorns- og Tiendeattefter.

III.

Til § 20.

At ingen kan erhverve flere Ejendomme efter Planen, og at den, der en Gang har erholdt overdraget en Husmandslod, ikke, efter at have afhændet denne, paa ny kan komme i Betragtning efter Planen, er en Selvfølge, men man har dog anset det for rettest, at der i Planen indeholdes en udtrykkelig Udtalelse desangaaende.

Til §§ 21—26.

De i disse Paragraffer indeholdte Regler for Ejerens Dispositionsret i levende Live sigte alle til at bevare de en Gang oprettede Husmandsbrug som saadanne, og at bevare dem i Landarbejdernes Besiddelse. De allerfleste af disse Regler følge af Forholdets Natur og tiltrænge formentlig ikke nogen Forklaring.

Man skal dog med Hensyn til enkelte af disse bemærke følgende: Bestemmelsen i § 21, hvorved Ejendommen med Besætning og Inventarium udelukkes fra yderligere Pantkætning jaavel som fra Udlæg, Arrest eller Beslag, vil formentlig ikke blot udelukke Tvangs salg fra Kreditorers Side, men tillige forringe Muligheden for letfindig Gældsstiftelse fra Landarbejderens Side derved, at det vanskeliggøres ham at stille Sikkerhed. Denne Bestemmelse er derfor nok saa meget i Statskassens som i Landarbejderens Interesse, og dette fortjener at fremhæves, fordi det ekstraordinære — den Undtagelsesstilling, der gives disse Landarbejdere, og som maaste for nogle kunde se mindre tiltalende ud — herved forklares. Meningen med Bestemmelsen er altsaa ikke den for Landarbejderen at staffe en til det amerikanske Homestead svarende betrygget Stilling, og adskilligt kunde sikkert ogsaa indvendes imod at træffe en saadan Foranstaltning til Gavn for en enkelt Klasse alene, men hovedsagelig at betrygge Kreditforeningen og Statskassen, hvad formentlig ogsaa fremgaar af Paragraffens Indhold, idet der dels alene er fastsat Forbud mod Pantkætning m. v., saa længe der endnu resterer noget af den amortisable Gæld til Kreditforeningen eller Statskassen, dels er givet Kreditforeningen — paa egne og Statskassens Vegne — Ret til at gøre Undtagelse i det enkelte Tilfælde, og dels endelig Ejerens øvrige Ejendele ere holdte udenfor og underkastede Lovgivningens administrative Regler.